

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Силабус вибіркової дисципліни

**СПЕЦИФІКА ВИВЧЕННЯ
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

**підготовки
спеціальності**

бакалавра

014 Середня освіта.

Мова і література (німецька)

освітньо-професійної програми

Середня освіта. Німецька мова

Луцьк 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Специфіка вивчення німецької мови як іноземної» підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Німецька мова».

Розробники:

Лозицька М. П., доцент кафедри німецької філології, доктор філософії;

Семенюк Т. П., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Бєлих О. М., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
німецької філології**

протокол № 5 від 11 листопада 2021 р.

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність: 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)» Освітня програма: «Середня освіта. Німецька мова» Освітній рівень: бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання: IV
		Семестр: VIII
		Лекції – 36 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 18 год. Консультації – 10 год.
	Самостійна робота – 86 год.	
Мова навчання	німецька	

II. Інформація про викладачів

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація	Дні занять
Лозицька Марія Петрівна	немає	немає	старший викладач кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 Maria@vnu.edu.ua	
Семенюк Тетяна Петрівна	кандидат філологічних наук	немає	старший викладач кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 semenyk@vnu.edu.ua	

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Специфіка вивчення німецької мови як іноземної» складено відповідно до освітньо-професійної

програми підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Німецька мова».

Запропонований курс є односеместровою дисципліною, яка входить до циклу вибірових освітніх компонентів та викладається на четвертому курсі протягом восьмого семестру.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з основними факторами, що лежать в основі опанування іноземної мови, зокрема німецької.

2. Пререквізити та постреквізити курсу.

Пререквізити курсу передбачають наявність у студентів рівня B1 з німецької мови, згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, а також компетентностей та навичок, які вони набули на заняттях з таких дисциплін: «Історія мови», «Лексикологія». До **постреквізитів курсу** відносимо компетентності з наступної дисципліни: «Методика викладання іноземної мови в середній і старшій школі».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – ознайомити студентів з основними факторами, що лежать в основі опанування іноземної мови, зокрема німецької.

Завдання курсу:

- 1) ознайомити студентів з основними факторами, що впливають на процес вивчення іноземної мови;
- 2) розкрити суть загальних навчальних теорій, що описують відповідний аспект навчання;
- 3) окреслити процес опанування мови;
- 4) виявити відмінності між суб'єктами навчання у процесі опанування іноземною мовою;
- 5) з'ясувати, як конкретно відбувається ефективне оволодіння німецькою мовою;
- 6) визначити вплив інших мов на процес опанування нової іноземної мови.

4. Результати навчання (компетентності).

У процесі опанування курсу студенти оволодівають наступними навичками та компетентностями:

- 1) здатність застосовувати набуті знання у власній професійній діяльності вчителя;
- 2) успішно впроваджувати в процес навчання та викладання ключових навчальних стратегій з огляду на фактори, що впливають на опанування іноземною мовою;
- 3) вміння визначати роль особистісних факторів під час вивчення іноземної мови;
- 4) здатність ефективно організувати опанування новою іноземною мовою, враховуючи знання з інших мов;
- 5) врахування ключових принципів під час навчання німецької мови.

4. Структура навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Специфіка вивчення німецької мови як іноземної» оптимально структурована та включає в себе наступні види роботи, що необхідні для успішного опанування компетентностей:

Лекційні заняття мають на меті ознайомлення студентів з ключовими аспектами вивчення німецької мови як іноземної. Під час лекцій студенти оволодівають базовими знаннями про фактори впливу на процес опанування іноземною мовою, основні когнітивні процеси та стратегії під час вивчення іноземної мови, специфіку викладання німецької мови як іноземної.

Практичні (семінарські) заняття передбачають виконання практичних завдань, що ґрунтуються на теоретичному лекційному матеріалі, а також аналіз відеозаписів занять та уривків з підручників для вивчення німецької мови.

Самостійна робота передбачає самостійне опрацювання студентами певного матеріалу й уключає підготовку до практичних (семінарських) занять.

Консультації викладача дають змогу студенту отримати допомогу, якщо в нього виникають труднощі з розумінням лекційного матеріалу або є потреба відпрацювання пропущених занять.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні (семінарські)	Сам. роб.	Консультації	*Форма контр. / Бали
Змістовий модуль 1. Faktoren, die das Lernen bestimmen: Wie lernt man Fremdsprachen?						
Тема 1. Faktoren, die das Sprachenlernen beeinflussen.	12	2	2	7	1	ДС, ДБ/ 5
Тема 2. Lerntheorien	10	2		7	1	
Тема 3. Spracherwerb	14	4	2	7	1	ДС, ДБ/5
Тема 4. Faktoren, in denen sich Lernende beim Spracherwerb unterscheiden.	14	4	2	7	1	ДС, ДБ/5
Разом за модулем 1	50	12	6	28	4	15
Змістовий модуль 2. Wie lernt man Sprachen zu lernen?						
Тема 4. Das eigene Lernen bewusst reflektieren.	13	2	2	8	1	ДС, ДБ/ 5
Тема 5. Selbständiges Lernen.	13	2		8	1	
Тема 6. Systematisches Lernen.	13	4		8	1	ДС, ДБ/5

Тема 7. Individuelle Bedürfnisse und Voraussetzungen der Lernenden berücksichtigen	15	4	2	8	1	ДС, ДБ/5
Разом за модулем 2	54	12	6	32	4	15
Змістовий модуль 3. Andere Sprachen. Deutsch als zweite Fremdsprache						
Тема 8. Sprachliche Vielfalt im Klassenzimmer als Chance.	12	2	2	7	1	ДС/ 5
Тема 9. Vorwissen der Lernenden berücksichtigen.	13	4	2	7		
Тема 10. Deutsch als zweite Fremdsprache vermitteln.	14	4	2	7	1	ДС/5
Тема 11. Tertiärsprachenspezifische Prinzipien umsetzen	7	2		5		
Разом за модулем 3	46	12	6	26	2	10
Всього годин / Балів (поточний контроль, робота в семестрі)	150	36	18	86	10	40
Заліковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Портфоліо «Як я вивчаю німецьку мову»						30
Письмові тестові завдання						30
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та іспит						100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору, аналіз графіки тощо.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів ґрунтується на [ПОЛОЖЕННІ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#). Зокрема, поточне оцінювання знань здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи студентів під час аудиторних занять за участь у дискусіях і обговореннях практичних завдань. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 40 балів, максимальна кількість балів обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів).

- Оцінка “відмінно” відповідає 5 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни.

- Оцінка “добре” відповідає 4 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу.

- Оцінка “задовільно” відповідає 3 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і написання письмових робіт і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни.

- Оцінка “незадовільно” відповідає 0-2 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з дисципліни.

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо студент не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом. Якщо студент навчається за обміном в іншій країні та має можливість там відвідувати подібний курс, то, за

умови підтвердження його складання, оцінка може бути перенесена. Процес врегульовано [ПОЛОЖЕННЯМ про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) та [ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності передбачаємо самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність передбачену [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність), він може відпрацювати пропущене заняття викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль є значною мірою нормативно-орієнтованим, фіксованим та таким, що оцінює досягнення студента. Навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку.

Залік складаються з індивідуального завдання, яке полягає в написанні особистого портфоліо, де студент описує власні стратегії в опануванні німецької мови (30 балів) та виконання тестових завдань з предмету (30 балів). Підсумковий контроль охоплює тематику всіх опрацьованих модулів у семестрі.

Теми практичних (семінарських) занять

Студент опрацьовує теоретичний матеріал, презентує його на практичних заняттях. На основі набутих знань виконуються практичні завдання, що полягають в опрацьованні конкретних прикладів роботи з підлітками.

Seminar 1. Faktoren, die das Sprachenlernen beeinflussen. Lerntheorien (4 год).

1. Ziele europäischer Sprachenpolitik.
2. Persönliche Ziele beim Sprachenlernen.
3. Faktoren, die das Sprachenlernen beeinflussen.
4. Lernstrategien.
 - 4.1. Behaviorismus.
 - 4.2. Kognitivismus.
 - 4.3. Konnektionismus.
 - 4.4. Konstruktivismus.

4.5. Interaktionismus.

Seminar 2. Spracherwerb (2 год)

1. Spracherwerbskontexte.
2. Von der Erst- zur Fremdsprache.
3. Mit- und voneinander lernen.
4. Mehrere Sprachen lernen.

Seminar 3. Faktoren, in denen sich Lernende beim Spracherwerb unterscheiden (4 год).

1. Der Faktor Alter beim Sprachenlernen.
2. Emotion und Kognition beim Sprachenlernen.
 - 2.1. Der ängstige Lernende.
 - 2.2. Der interessierte Lernende.
 - 2.3. Der motivierte Lernende.
 - 2.4. Der begabte Lernende.
3. Lernstile und Lerntypen

Seminar 4. Das eigene Lernen bewusst reflektieren (2 год).

1. Über das Lernen nachdenken.
2. Bewusst Sprachen lernen. Förderung von Sprachbewusstsein.
3. Merkmale und Voraussetzungen selbständigen Lernens.
4. Selbständigkeit fördern.
5. Lernstrategien.
6. Das Lernen bewerten.

Seminar 5. Sprachliche Vielfalt im Klassenzimmer als Chance (2 год).

1. Sprachen im Klassenzimmer.
2. Ähnlichkeiten und Unterschiede zwischen Sprachen.

Seminar 6. Vorwissen der Lernenden berücksichtigen. Deutsch als zweite Fremdsprache vermitteln (2 год).

1. Anknüpfen an Vorwissen.
2. Prinzipien im Unterricht Deutsch als zweite Fremdsprache.
 - 2.1. Prinzip vergleichen und besprechen.
 - 2.2. Prinzip Verstehen fördern.
 - 2.3. Prinzip Lerninteressen berücksichtigen.
 - 2.4. Prinzip Texte gezielt einsetzen.
 - 2.5. Prinzip ökonomisches Sprachenlernen.

Seminar 7. Tertiärsprachenspezifische Prinzipien im Deutschunterricht (2 год).

1. Umsetzung der Prinzipien am Beispiel Wortschatzarbeit.
2. Umsetzung der Prinzipien am Beispiel der Textarbeit.

Таблиця 4

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	---------------	--------------------------------------

за всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Рекомендована література

1. Benz J. Deutsch als Zweitsprache lehren lernen. Eine Wirksamkeitsstudie zu Lehrerfortbildungen. Weinheim: Beltz Juventa, 2019. 272 S.
2. Bimmel P., Rampillon U. Lernerautonomie und Lernstrategien. Berlin: Langenscheidt, 2000. 208 S.
3. Griffiths C. Patterns of language learning strategy use. *System*. 2003. № 31. P. 367–383.
4. Lernstrategien fördern. Modelle und Praxisszenarien / hrsg. von P.-Y. Martin, T. Nicolaisen. Weinheim: Beltz Juventa, 2015. 314 S.
5. Smasal M. Strategien fördern das Lernen. 2017. URL: <https://www.goethe.de/ins/ua/de/kul/dos/deu/20997418.html> (дата звернення: 20.08.2021).
6. Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? / S. Ballweg, S. Drumm u. a. München: Klett-Langenscheidt, 2013. 198 S.